

Марія МИРГОРОДСЬКА

*аспірантка кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
НТУ «Дніпровська політехніка»*

ПОНЯТТЯ «БЛАГОУСТРІЙ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ» ТА ЙОГО ВИЗНАЧЕННЯ У ЗАКОНОДАВЧИХ ТА ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛАХ

Упровадження нових підходів та ідей в практику публічного управління в сфері розвитку комфортного міського середовища обумовлене стрімкою цифровою трансформацією, що набула особливої інтенсивності в останнє десятиріччя. Особливо це виявляється у міських поселеннях, де локалізується переважна частина господарства та населення держави. Розвиток міст в умовах всебічної цифрової трансформації ставить нові вимоги до їх проектування, управління та регулювання, які мають здійснюватись у відповідності до нових підходів, що є найбільш адекватними до сучасних суспільних реалій [1].

Благоустрій населених пунктів нерозривно пов'язаний з етапами розвитку місцевого самоврядування і завжди направлений на поліпшення життєвого середовища, створення комфорту і підвищення естетичних якостей місць проживання. Всі ми є свідками яскравих прикладів вільної творчості людського генія по перетворенню оточуючого нас середовища, його благоустрою та покращення умов проживання людей.

Послуги із благоустрою територій, забезпечення екологічної складової розвитку міст, є однією з найважливіших сфер діяльності муніципального господарства. Саме в цій сфері створюються ті умови для населення, які забезпечують високий рівень життя як для окремої людини, так і для всіх жителів громади. При ефективному виконанні комплексу заходів з благоустрою вони здатні значно поліпшити екологічний стан та зовнішній вигляд міст і селищ, створити більш комфортні мікрокліматичні, санітарно-гігієнічні та естетичні умови на вулицях, в житлових кварталах, громадських місцях (парках, бульварах, скверах, на площах тощо). Саме засобами благоустрою, що включають архітектурно-планувальну організацію територій, озеленення, влаштування освітлення, розміщення малих архітектурних форм, реклами, візуальної комунікації та інформації, творів монументально-декоративного мистецтва, можна досягти зменшення негативного впливу техногенного середовища.

Як і в будь-якій науковій темі, існують багато визначень термінів і понять. Тому ми вбачаємо коректним зосередитись на визначеннях «благоустрою», що надаються у довідкових та правових джерелах.

В словнику архітектурних термінів благоустрій населених пунктів визначається як «створення здорових, зручних і культурних умов життя для населення в місті, селищі, селі, на курорті тощо. Є складовою частиною містобудування і включає роботи з інженерного обладнання, а також санітарно-гігієнічного стану території (інженерна підготовка територій, влаштування доріг, поїздів, тротуарів, розвиток міського транспорту, будівництво мереж і споруд водопостачання, каналізації, енергопостачання, озеленення території, поліпшення

мікроклімату - влаштування басейнів, фонтанів, охорона від забруднення повітряного простору, водоймищ, ґрунту, санітарне очищення стоків, зниження рівня міського шуму тощо)...» [2].

В «Українському тлумачному словнику будівельних термінів» благоустрій визначається у різних аспектах: сукупність робіт і заходів, що здійснюються для приведення території до стану, придатного для будівництва або нормального використання за призначенням, створення здорових, зручних і естетичних умов для проживання людини; сукупність робіт і заходів, спрямованих на забезпечення сприятливих умов життя населення; створення на певній території зручностей (споруди, інфраструктура) для життя, роботи і відпочинку людей (водопровід, каналізація, озеленення шляхів, лави на зупинках і в парках, дитячі майданчики, бульвари тощо)» [3].

На наш погляд, найбільш відповідне визначення аспектів проблеми благоустрою та створення комфортного міського середовища надали автори закону «Про благоустрій населених пунктів», згідно якого благоустрій населених пунктів є комплексом робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля. Заходи з благоустрою населених пунктів включають в себе роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання територій, охорони та організації упорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням особливостей їх використання.

Список використаних джерел

1. Квітка С., Новіченко Н., Гусаревич Н., Піскоха Н., Бардах О., Демощенко Г. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8, № 4. С. 129–146. doi: 10.15421/152087.

2. Юрчук О. М. Словник архітектурних термінів : [довідкове вид.] / О.М. Юрчук ; Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. - Рівне : [НУВГП], 2009. - 392 с.

3. Український тлумачний словник будівельних термінів / О. М. Лівінський [та ін.] ; Українська академія наук (відділення "Архітектури і будівельних наук"); НДІ українознавства МОН України. 1-ше вид. Київ: «МП Леся», 2006. 528с.

4. Про благоустрій населених пунктів. Закон України № 2807-IV від 06.09.2005. Відомості Верховної Ради України, 2005, № 49, ст.517. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2807-15>.

Отримано редакційною колегією: 27.02.2022.